Erger dan de jaren zeventig

Beschrijving

Jaren zeventig

Babyboomer

Muzikale

Jom Kippoer Oorlog

OekraÃ¯ne oorlog

3.118 dagen

Oplopende geopolitieke spanning

Olie-, Voedsel- en Grondstoffenschok

Deze bear-markt lijkt in meerdere opzichten op de bear-markt die volgde op de oliecrisis van 1973. Ook toen was er sprake van een olieschok. In korte tijd verdrievoudigde de olieprijs, gedurende de hele

jaren zeventig werd olie 9 keer zo duur. Tegenwoordig verbruikt de wereld zes keer zo veel olie als in de jaren zeventig, maar toch is de wereldeconomie per saldo minder afhankelijk van olie. Wie kijkt naar de explosieve stijging van aardgasprijzen en elektriciteitsprijzen in Europa kan stellen dat het nu erger is dan in de jaren zeventig. Toch wordt vaak gesteld dat het nog lang niet zo erg is als in de jaren zeventig en dat het onwaarschijnlijk is dat de fouten van de vijftig jaar geleden zullen worden herhaald.

Figure 4.

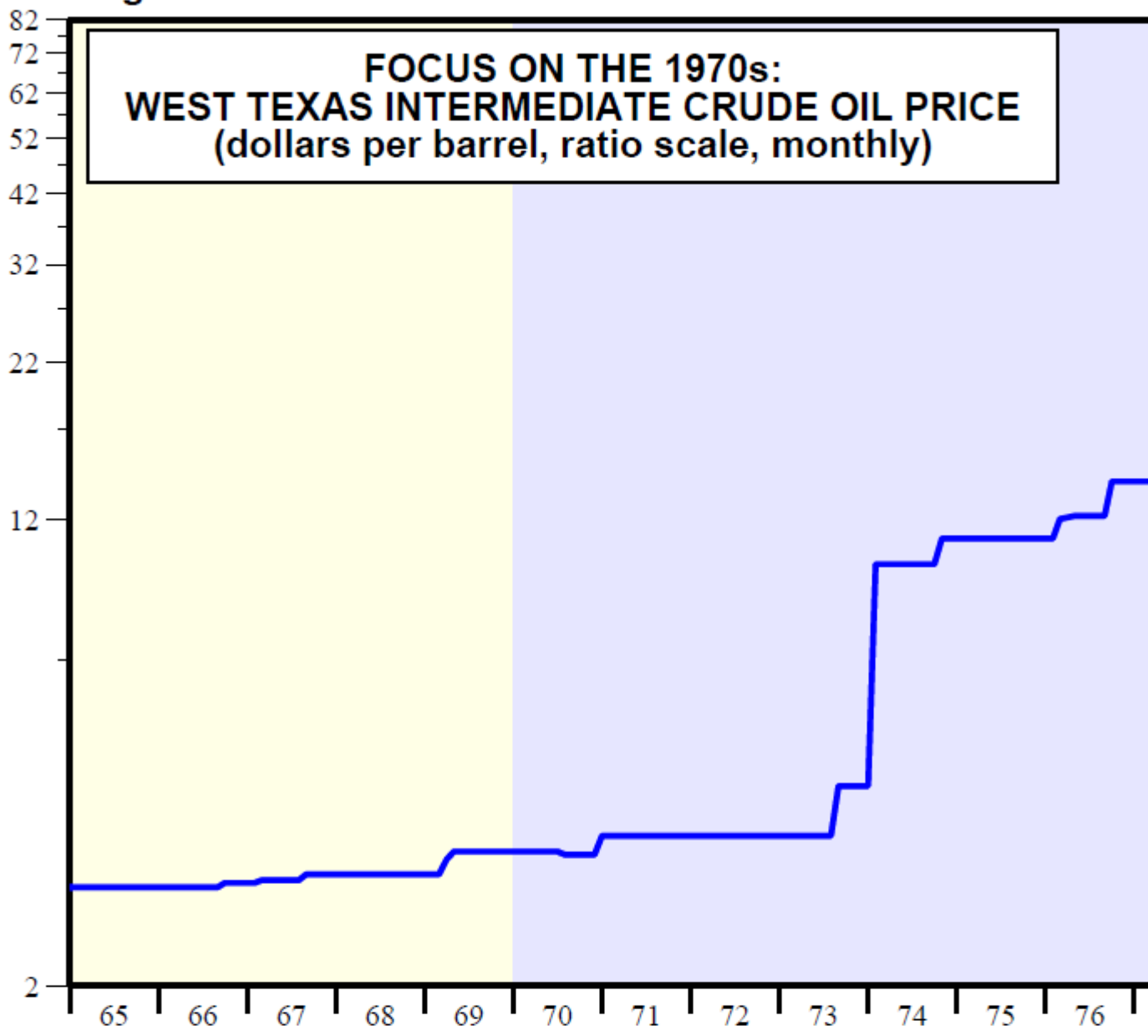

Source: Haver Analytics.

Volgens Niall Ferguson is het dit keer erger dan in de jaren zeventig. Volgens hem lijken de fouten die centrale bankiers toen maakten sterk op de fouten die nu worden gemaakt. Inflatie werd gezien als tijdelijk en onvoldoende bestreden. Maar toen geen negatieve rentes en kwantitatieve verruiming, post Corona is de monetaire gekte toegeslagen. Verder wijst hij op de hogere spanningen op geopolitiek gebied. De huidige oorlog duurt veel langer dan de Arabisch-IsraÃ«lische oorlog van 1973. Toen was het in 19 dagen gedaan, nu zijn we alweer zes maanden verder na de inval van de Russen in een oorlog die al in 2014 begon.

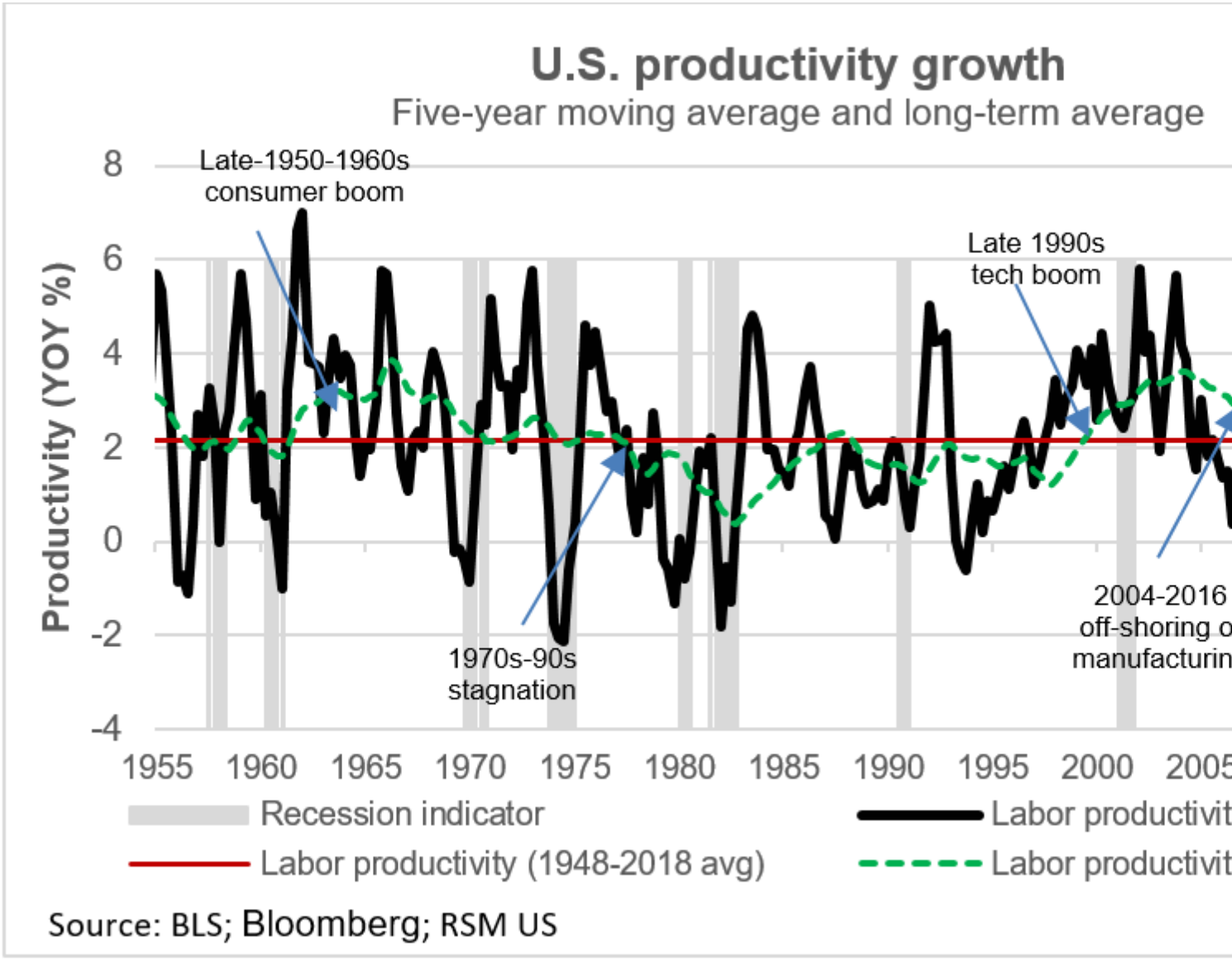

Belangrijk verschil tussen toen en nu is dat productiviteitsgroei nu nog lager ligt, terwijl de wereldwijde schuldenberg sterk is gestegen. Ook demografisch staan we er veel slechter voor. In de jaren zeventig ging de babyboomgeneratie aan het werk. Tegelijkertijd gingen deze mensen sparen voor hun pensioen wat betekende dat ze weliswaar vijf dagen in de week productief waren, maar dat er al snel Ã©Ã©n dag in de week werd gewerkt voor het pensioen. Niet zo vreemd dat de inflatie dan gaat dalen. Nu gaat de babyboomgeneratie met pensioen. Dat betekent dat ze niet meer productief zijn, maar dankzij het goed gevulde spaarpotje wel vijf dagen in de week gaan consumeren, wat zorgt voor meer inflatie.

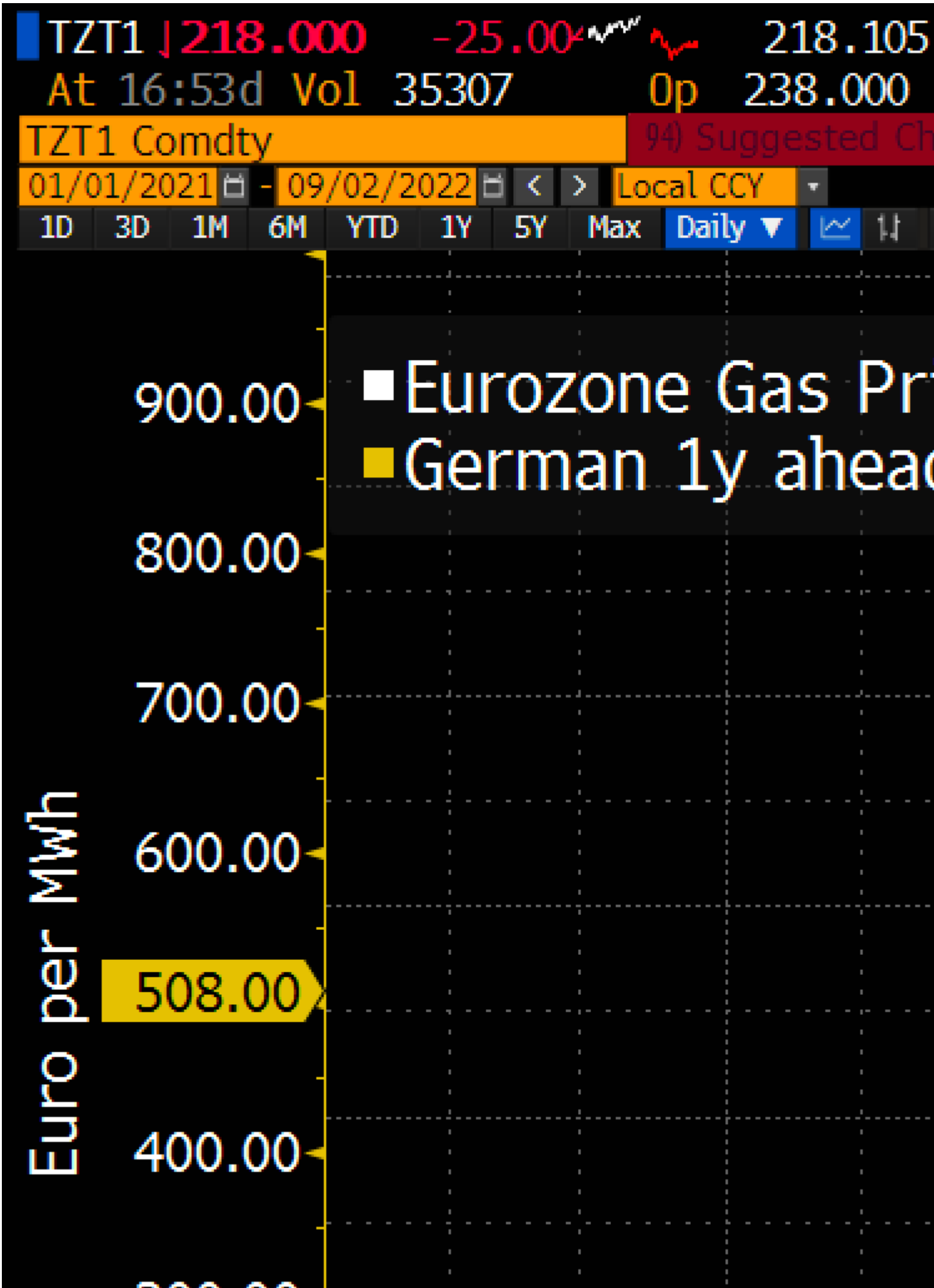
TZT1 218.000 -25.00
218.105
At 16:53d Vol 35307
Op 238.000
TZT1 Comdty
94) Suggested Ch
01/01/2021 - 09/02/2022
Local CCY
1D 3D 1M 6M YTD 1Y 5Y Max Daily
Eurozone Gas Pr
German 1y ahead
900.00
800.00
700.00
600.00
508.00
400.00
Euro per Mwh

Sinds de Cubacrisis was er sprake van een voortdurende afname van de spanning tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten. De toenadering tot China heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat de Sovjet-Unie alleen kwam te staan. Nu lopen de spanningen juist voortdurend op, al slaapwandelend neemt daardoor de kans op grotere ongelukken toe. Verder wijst Ferguson er op dat dergelijke geopolitieke schokken in clusters voorkomen, net als overigens schokken op de beurs. FinanciÃ«le crisis en oorlogen vallen opmerkelijk vaak samen. De fout die mensen maken is dat ze in zoâ??n omgeving onvoldoende rekening houden met extreme uitkomsten, omdat ze vertrouwen op de relatieve stabiliteit van het nabije verleden.

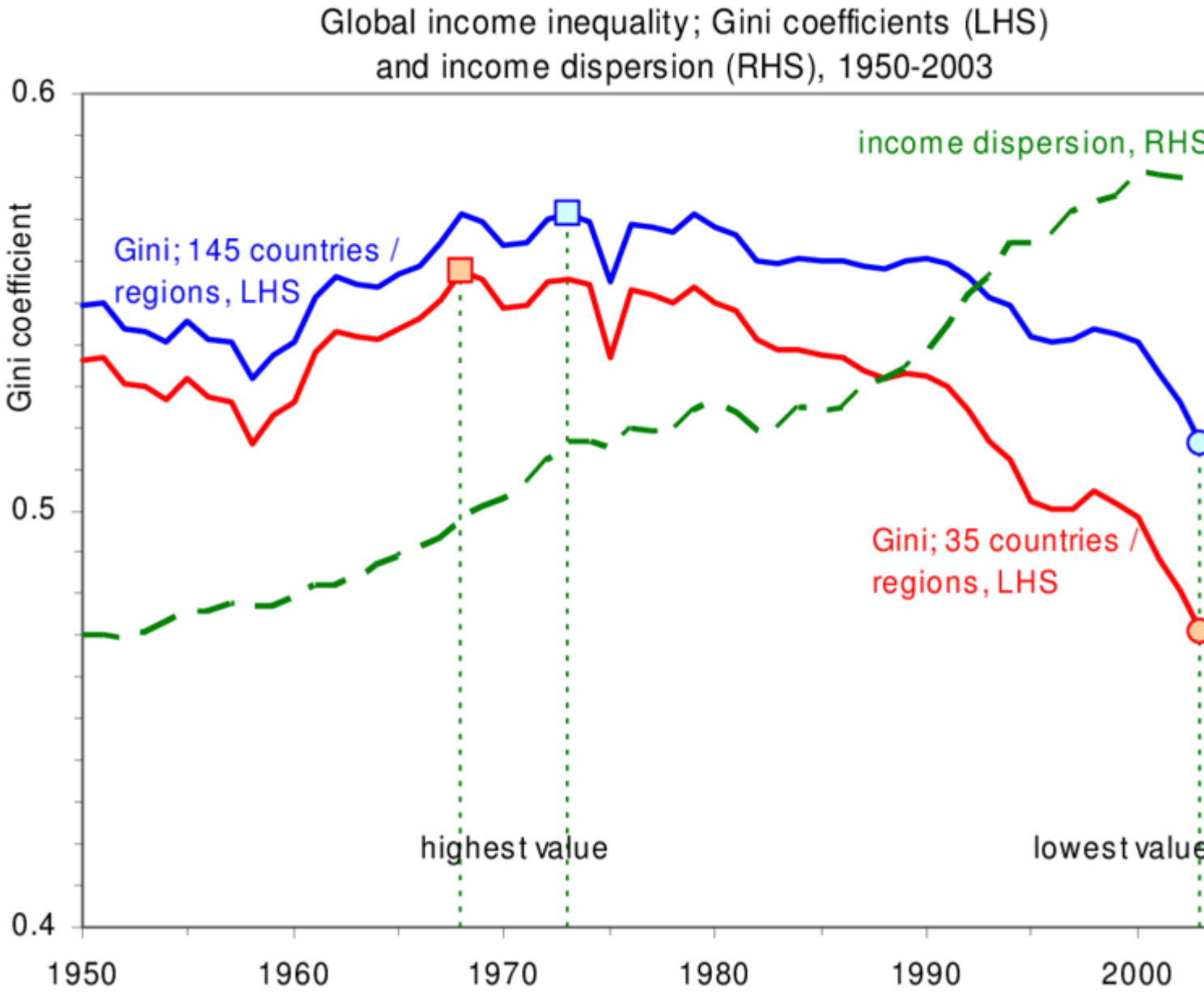

In de jaren zeventig piekte ook de Gini-coÃ«fficiÃ«nt. Niet eerder sinds de start van de industriÃ«le revolutie waren de inkomens zo gelijk verdeeld. Dat is sindsdien geleidelijk afgekomen en een steeds groter deel van de bevolking is niet meer in staat om een auto of een huis te kopen. Dat zorgt voor polarisatie, net als in de jaren zeventig. Maar in de jaren zeventig was er sprake van een levendige

politiek, uiteindelijk werd de strijd gevoerd in het parlement. Nu zijn veel landen vooral een democratie in naam en is het contact tussen de politiek en de burger sterk verwaterd. Een democratie moet bovendien voortdurend worden verdedigd, maar nu lijken juist vele regeringsleiders erop uit om die te ontmantelen.

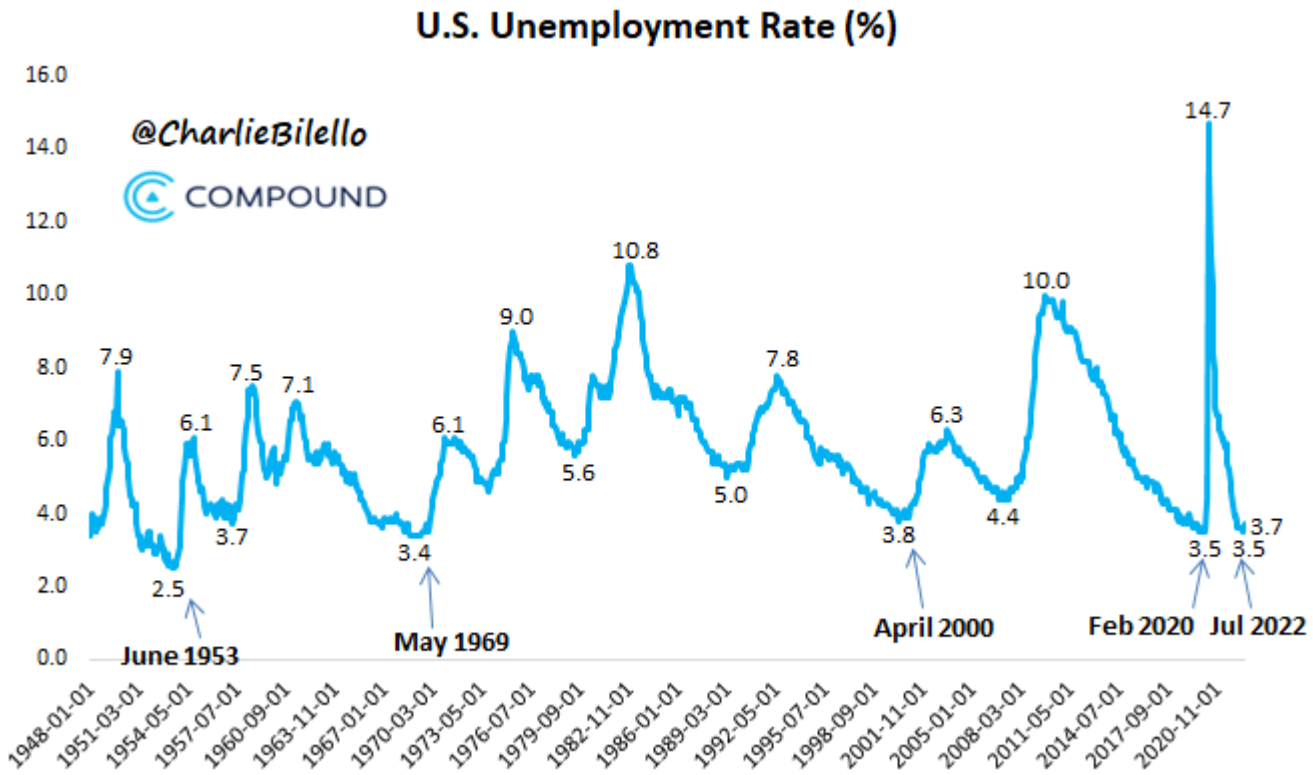

Belangrijk voor beleggers vandaag de dag is dat de kans groot is dat we in een andere omgeving zitten, een ander regime, weg van de veertig jaar met dalende rentes en voortdurend stijgende winsten, met Goudhaartje als het ultieme ideaal. De uitkomst hoeft overigens op termijn niet slechter te zijn, maar het betekent wel dat we niet te veel mogen vertrouwen op vuistregels die in die veertig jaar hebben gewerkt en dat we meer rekening moeten houden met extreme uitkomsten.

Tevreden over deze nieuwsbrief en onze dienstverlening, doe dan mee aan de jaarlijkse IEX-enquete